

Єпіхіна М.А.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
кафедри дошкільної та початкової освіти
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
м. Старобільськ, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ПАРТНЕРСТВА: СУТНІСТЬ ТА ВИТОКИ

Сьогодні в Україні активно здійснюється реформування вищої освіти. Одним із ґрунтовних напрямів цього процесу науковці (В. Беспалько, В. Желанова, М. Кларін, С. Кульневич, В. Монахов, Г. Селевко, В. Сластьонін, В. Фоменко) вважають впровадження технологічного підходу до професійної підготовки у ЗВО. Сутність технологічного підходу полягає в організації процесу професійної підготовки майбутнього фахівця на підставі впровадження певної педагогічної (освітньої) технології [1, с. 250].

Ураховуючи сучасні тенденції вищої освіти, пов'язані з її партнерськими вимірами, особливої ваги набуває впровадження технології партнерства. Зауважимо, що у розробці технології партнерства будемо базуватися на трактуванні технології як сукупності процесів, правил, навичок, що застосовуються при виготовленні якогось виду продукції в будь-якій сфері виробничої діяльності [1, с. 246]; партнерства – як способу взаємин, за яких зберігаються права кожної із сторін, чітко узгоджені і злагоджені дії учасників спільної справи, що ґрунтуються на засадах взаємовигоди та рівноправності [3].

Ураховуючи, що метою будь-якої технології є прогнозування розвитку освіти, його конкретне проектування і планування, передбачення результатів, а

також визначення відповідних освітнім цілям стандартів [2, с. 12], відзначимо, що мета технології партнерства зорієнтована на формування у студентів критичного мислення, уміння приймання нестандартні рішення, взаємодіяти й співпрацювати з іншими людьми. При цьому партнерська технологія приділяє, однакову увагу, як предмету вивчення, так і студентам. Педагог добре піклується і про засвоєння навчального предмета, і про розвиток особистості. Його наміри полягають у тому, щоб студенти винесли з аудиторії максимум конкретних знань, умінь, розуміння загальних закономірностей в поєднанні з розвитком власного Я, особистісними оцінними судженнями, іншими необхідними людині якостями [4].

Цілі, зміст і методи технології партнерства зумовлені педагогічними, психологічними й соціологічними чинниками, що впливають на значення комфортності в групі, на організацію спільної діяльності учасників за рішенням проблем і досягнення результатів. У процесі реалізації даної технології викладач набуває нового статусу, а саме стає фасилітатором, тобто супровідником самостійної пізнавальної, дослідницької, творчої діяльності студентів. При цьому діяльність викладача ЗВО спрямована на розв'язання таких задач, як-от: допомогти студентам самостійно «добувати» необхідні знання; критично осмислювати одержувану інформацію; вміти робити висновки, аргументувати їх необхідними фактами; вирішувати виникаючі при цьому проблеми. Тому базовими принципами технології партнерства виступають спільність цілей і завдань, а також особиста відповідальність [5].

Звернемося до витоків технології партнерства. Основна ідеологія навчання в співпраці була детально розроблена трьома групами американських, а також групою ізраїльських вчених в кінці 1970-х – початку 1980-х років ХХ століття. Зарубіжні науковці обґрунтували

концептуальні ідеї, що стали засадничими у подальшій розробці педагогіки партнерства. Представимо їх.

1. Учитель і його учень (учні) – ділові партнери в досягненні мети.

2. Основа співпраці – контракт з точно визначеними обов'язками, термінами, результатами, санкціями і фінансуванням.

3. Мета учня – опанувати важливим для нього предметом.

4. Мета педагога – допомогти йому в реалізації його мети.

5. Відповідальність: 50% – учня, 50% – педагога.

6. Стимули: для учня – його наміри, для педагога – винагорода.

7. Організація процесу: максимальна самостійність учня, втручання педагога лише тоді, коли учень знизив темпи.

8. Постійне формування узагальнених алгоритмів розв'язання задач.

9. Впровадження дієвих стимулів самомотивації.

10. Максимальна опора на індивідуальні особливості.

11. Використання найновіших засобів, які можуть сприяти прискоренню процесу і отримання продукту більш високої якості.

12. Забезпечення нешкідливості процесу і збереження здоров'я учня.

13. Забезпечення індивідуального розпорядку дня.

14. Створення комфортних умов [6].

Проте, як зазначає К. Полупан, ідеологія навчання у партнерстві виникла ще у 20-х роках ХХ століття, коли у радянській педагогіці з'явився бригадно-лабораторний метод навчання, який мав приблизно такі ж ознаки. Але цей метод було жорстко розкритиковано та повністю

виключено з навчально-виховного процесу школи. Інтерес до цієї теми відновився у кінці 90-х років минулого століття. Технологія розвивалась, набуваючи нові назви та зміст: «колективне навчання», «спільне навчання», «навчання у малих групах», «навчання у співробітництві». Тому, на думку науковця, стосовно освітнього процесу в університеті найбільш правильним буде використання терміну «технологія партнерства» [5].

Отже, витoki технології партнерства пов'язані із працями зарубіжних науковців, проте впровадження технологічного підходу до вищої освіти стає перспективним напрямом реформування й вітчизняної освіти, що активно розробляється в педагогічній науці. Технологія партнерства відповідає критеріям технологічності й має суттєвий потенціал щодо формування навичок партнерства, командної роботи, співпраці студентів, що зумовлює необхідність й доцільність її впровадження в сучасному ЗВО.

Література:

- 1. Желанова В. В.** Контекстне навчання майбутнього вчителя початкових класів: теорія і технологія : монографія / В. В. Желанова; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ: Вид-во «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 482 с.
- 2. Педагогічні технології у професійній підготовці кваліфікованих робітників:** довідник / Романова Г. М., Артюшина М. В., Слатвінська О. А. – Київ : Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, 2015. – 87 с.
- 3. Бібік Н.** Нова українська школа: порадник для вчителя / Н. Бібік. – Київ: Літера ЛТД, 2018.
- 4. Карчевская Н. В., Логвинова Д. В.** Педагогические технологии в подготовке инженеров-педагогов / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2008/Pedagogica/29999.do

[с.htm](#) **5. Полупан К.Л.** Технология партнёрства: особенности и сложности при реализации образовательной программы в университете // Высшее образование в России. 2017. № 11 (217). С. 116-121 **6. Голованова И. И.** Педагогика сотрудничества. Краткий конспект лекций. / И. И. Голованова, О. И. Донецкая. – Казань: ЦПРУ «Развитие личности, 1998. – 360 с.